

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 4 krone,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 3 krone.

Uredništvo in upravnništvo Komenskega ulice št. 12.

Motu proprio (lasten, prost ukrep) glede svete glasbe.

Pij P. P. X.

 ed vsemi dolžnostmi pastirske službe, katere Nam nalaga ta najvišja učiteljska stolica, ki jo zasedamo Mi po nezapopadljivem sklepu božje previdnosti, dasi nevredni, katere Nam nalaga tudi vsaka posamezna cerkev, stoji nedvomno na prvem mestu dolžnost vzdrževati in gojiti kras božje hiše, v kateri se opravljajo vzvišene skrivnosti naše vere, v kateri se zbira krščansko ljudstvo, da prejema milosti zakramentov, da se udeležuje svete maše, da moli najsvetejši zakrament in da združi pri javni slovesni božji službi svoje prošnje s skupnimi molitvami cerkve. Zaradi tega se v svetišču nič ne sme zgoditi, kar bi utegnilo motiti pobožnost vernikov ali jo vsaj kratiti, nič, nad čemur bi se kdo opravičeno spodtikal ali pohujševal, čisto nič, kar bi naravnost nasprotovalo dostojanstvu in svetosti svetih opravil in bi ravno vsled tega ne spadalo v hišo molitve, v hišo božjega Veličanstva.

Mi nečemo naštevati vseh posameznih zlorab, ki bi se utegnile v tem oziru vtihotapiti. Vso Svojo pozornost hočemo obrniti na jedno napako, res, samo na jedno, ki je pa jedna najbolj razširjenih, ki se najtežje da odpraviti, ki se žalibože nahaja pogosto tudi tam, kjer je vse drugo posebne hvale vredno, kakor na primer, lepota in kras cerkve, veličastnost in dovršenost ceremonij, udeležba duhovščine, resnost in pobožnost duhovnikov, ki tam službo božjo opravljajo. V mislih imamo žalostno stanje cerkvenega petja in cerkvene glasbe. Dejstvo je, da se kaže ravno v tem, kar zadeva cerkveno glasbo, dejstvo pravimo, da se kaže neko stremljenje, zapustiti pravo pot, ki je zaznamovana po namenu, ki ga je imela cerkev, ko je to umetnost pri službi božji dovolila, zapustiti ono pot, ki je dosti natančno zaznamovana v cerkvenih postavah, v naredbah splošnih in provincijalnih koncilijev, v večkrat izdanih odlokih svete rimske kongregacije in Naših prednikov papežev, dejstvo, naj bo že tega kriva neka čudna posebnost, te od nekdanj tako spremenljive in negotove umetnosti ali tekom časa polagoma se razvijajoče spremembe, navad in ukusa, naj se že pripisuje usodepolnemu uplivu, ki ga ima (posvetna) glediška glasba na sveto umetnost, ali naj se pripisuje dobremu počutku, ki glasba neposrednje vzbuja, kateri počutek se pa ne da povsod

brez večjega napora spraviti v prave meje, ali slednjič, da so tega krivi pred-sodki, ki se lahko vtihotapijo in se tudi pri uglednih in pobožnih osebah vkoreninijo.

V veliko veselje in zadovoljnost Nam je, da vidimo, koliko dobrega se je zgodilo v tem oziru v zadnjih desetletjih v Našem lepem mestu Rimu in v mnogih cerkvah Naše domovine, posebno v nekaterih drugih deželah, kjer so se imenitni možje navdušeni za božjo službo z soglasjem svete stolice in pod vodstvom škofov združili v cvetoča društva in s tem sveto glasbo skoro po vseh cerkvah in kapelah povzdignili. Toda ta vesela sprememba položaja pa še ni splošna. Da govorimo Mi iz lastne skušnje in da vpoštevamo mnoge pritožbe, ki so došle do Nas v kratkem času, odkar naša neznatna oseba po volji Gospodovi opravlja rimski pontifikat, to najvišjo stopinjo duhovske oblasti: se nam zdi prva dolžnost, takoj brez premislekov povzdigniti glas in vse zavreči ter obsoditi, kar v resnici nasprotuje zgoraj navedenim predpisom glede cerkvenih opravil in bogoslužnih dejanj. Resnično, Naša največja želja je, videti, da cvete zopet pravi krščanski duh in da se isti v srcu vseh vernikov krepí. Da se pa to doseže, je v prvi vrsti potrebno, gojiti svetost in lepoto hiše božje, kajti tam se zbirajo verniki ravno v ta namen, da iz tega prvega in jedinega studenca zajemajo tega duha t. j. da zajemajo iz dejanskega udeleževanja presvetih skrivnosti in slovesne javne cerkvene molitve. Zastonj je naše upanje, da bo prišel iz nebes obilen blagoslov v prosep te zadeve, ako naše češčenje nasproti Bogu, mesto da bi se dvigalo kot prijeten duh kadila, daje Gospodu bič v roke, s katerim je že enkrat ne-vredne skrunilce templja iz svetišča izgnal.

Da se v prihodnje ne bo nihče izgovarjal, češ njegove dolžnosti mu niso jasne, in da se vsi dvomi glede razumevanja nekaterih že izdanih predpisov odstranijo, mislimo da je primerno, da principe, po katerih naj se sveta glasba uredi pri božji službi, na kratko razložimo in da pregledno sestavimo vse najimunitnejše predpise, katere je cerkev izdala zoper najbolj razširjene nevednosti v cerkveni glasbi. — Objavljamo ta Naš pouk po Našem prostem nagibu (*proprio motu*) in po obilnem premišljevanju in hočemo, da ima vsled popolne moči Naše apostolske avtoritete veljavo postave kot najvišji zakonik za cerkveno glasbo in zavežemo vsakega s tem Našim pismom, da to izpolnjuje.

Predpisi glede cerkvene glasbe.

I.

Splošna pravila.

1. Kot bistveni del liturgične slovesnosti ima cerkvena glasba isti namen kakor liturgija v obče: čast božjo, kakor tudi posvečevanje in vspodbujanje vernikov. Ista pomaga slovesnost in lepoto cerkvenih ceremonij povzdigovati, in če prav je njen prvi namen, liturgični tekst, ki se ima podati vernikom, obleči v primerne melodije, je vendar nje zadnji in pravi namen, narediti tekst bolj učinkujoč, da isti more one (vernike) lepše pripraviti na prejem sadov milosti, ki so v zvezi s slovesnostjo presvetih skrivnosti.

2. Cerkvena glasba mora torej v najvišji meri obsegati one lastnosti, ki liturgijo splošno odlikujejo, namreč: svetost, lepoto zunanje oblike in, kar iz obeh samo po sebi sledi, splošnost.

Glasba mora biti sveta, to je, varovati se mora vsega posvetnega, ne le v načinu kompozicije ampak tudi v petju.

Glasba mora biti prava umetnost, sicer nikakor ne more vzbuditi v srcu onega učinka, radi katerega je cerkev glasbeno umetnost v svojo liturgijo vsprejela.

Glasba mora biti splošna t. j. smejo se izraziti v cerkvenih kompozicijah različnih dežel one posebnosti, ki spadajo k posebni nravi kakega naroda, vendar se pa morajo splošnemu znaku cerkvene glasbe v toliko pokoriti, da na tujega poslušalca ne napravi neugodnega učinka.

II.

Vrste cerkvene glasbe.

3. Te lastnosti so v najvišji meri v gregorijanskem petju in vsled tega je tudi isto v besede najboljšem pomenu rimsko cerkveno petje. Samo to (petje) je cerkev od svojih očetov podedovala, je tekom stoletij z vso skrbnostjo v liturgičnih knjigah hranila; to petje priporoča ljudstvu kot svoje lastno, to predpisuje izključno v posameznih delih liturgije. To petje so novejša preiskovanja, hvala Bogu, povzdignila na stopinjo prvotne čistosti.

Vsled tega je gregorijansko petje veljalo vedno za najpopolnejši zgled vsake cerkvene glasbe. Na tej podlagi je dal s popolno pravico splošni zakon:

Cerkvena kompozicija je tem svetejša in bolj liturgična, čim bolj se v svojem gibanju, v svojem mišljenju in čutu naslanja na gregorijanske melodije in nasprotno, čim bolj se oddaljuje od tega najpopolnejšega zgleda, s tem manjšo pravico se sme uvajati v cerkev.

Starodavno, tradicionalno gregorijansko petje se mora radi tega še pogostejše rabiti pri službi božji. Vsak naj bo prepričan, da cerkveni praznik na svoji slovesnosti ne bo prav nič izgubil, ako ga samo ta način glasbe spremlja.

Posebno je treba gledati na to, da se gregorijansko petje zopet ukorenini med ljudstvom, da se ljudstvo zopet dejansko udeležuje bogoslužnih opravil v cerkvi, kakor je to prej bilo v navadi.

4. Zgoraj omenjene lastnosti ima v veliki meri tudi klasična polifonija, posebno ona iz rimske šole, ki je tekom 16. stol. v Pierluigi-ju iz Palestrine dosegla vrhunec svoje popolnosti, ki je pa tudi pozneje še ustvarila dela velike liturgične in muzikalične vrednosti. Klasična polifonija se najbolj oklepa najvišjega znaka in vzorca cerkvene glasbe, gregorijanskega petja. Ravno radi tega pa zasluži tudi, da se v zvezi z gregorijanskim petjem uporablja pri najslovesnejših liturgičnih opravilih cerkve, pri opravilih papeške kapele.

Tudi ta (klasična polifonija) mora zadobiti večjo veljavo, posebno v glavnih bazilikah, katedralah in v takih semeniščih ter cerkvenih zavodih, kjer ne manjka pogojev in sredstev.

5. Cerkev je vedno priznavala napredek umetnosti, dà, tudi podpirala ga je s tem, da je vse, kar je moč duha lepega in dobrega ustvarila tekom časa, porabila, seveda, v mejah liturgičnih pravil. Iz tega stališča se dopušča tudi moderna glasba v cerkvi, kjer je zmožna pokazati umotvore, ki jim

glede lepote, resnosti in dostojnosti nič ne manjka in ki se nikjer ne pregreše zoper duha liturgičn slovesnosti.

Ker je pa vendar moderna glasba večjidel nastala iz profannih umotvorov, moramo biti pri njeni nporabi bolj previdni; le takim modernim kompozicijam bodi dovoljen vstop v cerkev, ki nimajo na sebi nič posvetnega, ki nikakor ne spominjajo na gledališke motive in ki tudi v svoji zunanji obliki nimajo s posvetnimi deli nič skupnega.

6. Med vsemi vrstami moderne glasbe najmanj prija uporabi pri službi božji oni gledališki stil, ki je prejšnje stoletje v Italiji posebno cvetel. Isti je diamentralno nasprotje gregorijanskega petja in klasične polifonije, torej tudi najiminenitnejšega in najvišjega pravila dobre cerkvene glasbe. Ves njegov notranji ustroj, njegov ritem in tako imenovani konvencionalizem so vzrok, da se ta vrsta glasbe nič ali vsaj zelo malo ukloni zahtevam prave liturgične glasbe.

(Konec prih.)

Miglaj za zboljšanje plač našim organistom.

Naš list je priobčil že mnogo dopisov, tikajočih se zboljšanja plač našim organistom. Mnogo nasvetov se je že stavilo, mnogo želj izreklo in gotovo si je že marsikdo belil glavo s tem, kako odpomoči tej v resnici nujni zadevi. Neki župnik na deželi — imena danes še ne imenujemo, samo toliko omenimo, da je vrl Ceciljanec — je bil doslej tako srečen, da je presekala ta gordiški voz. Prišedši na svojo župnijo, je našel, da pravzaprav organist nima nobene stalne plače. Prejšnji organist je dobival namreč iz cerkvenih dohodkov za vsako nedeljo 80 krajcarjev. Ti moj Bog! Kdo bo dandanes opravljal organistovsko službo, poučeval petje itd. za tako borno plačo? In vendar brez organista ni mogoče biti pri večjih župnijah. Kaj torej storiti? Dotičnik je poskusil s konkurenčno obravnavo. Opirajoč se na zakon z dné 7. majnika 1874, drž. zak. št. 50 in na konkurenčno postavbo za Kranjsko z dné 20. julija 1863 in na razne odloke upravnega sodišča, ki se nanašajo na to, da ima pravico nastavljeni cerkveno osebstvo dotični cerkveni predstojnik in da je mora preskrbeti s potrebnim plačilom cerkvena občina, uvedel je konkurenčno obravnavo, zahtevajoč da se določi vsaj nekoliko dostojna plača organistu njegove župnije. Res, da ga je stalo mnogo pisarije, da je bilo treba napraviti dosti potov in mnogo prigovarjati ljudem, ali slednjič bo vendar dosegel ta uspeh, da bo njegov organist imel letne plače 800 kron in prosto stanovanje.

To je — kakor že omenjeno — dolga in težavna pot, ki pa naposled vendarle privede do smotra. Kdor je v sličnem položaju, naj jo nastopi. Če bi kdo potreboval še nadaljnih nasvetov o tej stvari, mu bode uredništvo drage volje ustreglo in tudi naznanilo dotičnega gospoda župnika, ki bode gotovo rad šel na roko svojim duhovnim sobratom. Delujmo, kar moremo, tudi na ta način se rešuje socialno vprašanje.

—r—

Missa pro defunctis

ad duas voces aequales organo comitante. Auctore Joanne Laharnar. Op. 9. Pret. 1 K 20 h. Labaci 1903. Sumptibus auctoris. — Typis „Zadružna tiskarna“.

Cenjenim našim naročnikom je ta maša že znana, ker je le ponatisk iz lanskega „Cerkv. Glasbenika“. Vendar ker jo je g. skladatelj posebej izdal, treba tu o njej posebej izpregovoriti par besedi.

Maša je prirejena za dva ženska glasova; dala bi se sicer izvršiti tudi od moških glasov, vendar spremljevanje je prikladno ženskim glasovom. Da je maša prirejena ravno za dva ženska glasova, ima tudi to svojo praktično stran. Črne maše se pojó ob delavnikih, ko je navadno težko spraviti na kor močan pevski zbor; par ženskih glasov je pa vedno lahko dobiti.

Gledé obsega glasov g. skladatelj ne stavi velikih zahtev. Sopran ne prestopi nikdar zgornjega *c̄s*, alt pa tudi ne gre nižje nego do *b*, in še to samo parkrat. Maša sama kaže, da se g. skladatelj resno havi s cerkveno glasbo in da si je prisvojil pravega cerkvenega duha. V celi maši ni nič posvetnega, nič one sentimentalnosti, katero je tolikrat najti v podobnih skladbah. Dasi je besedilo črnih maš dolgo, poskrbel je vendar g. skladatelj, da se posamezni spevi precej naglo pred nami razvijejo; glasova se urno vrstita drug za drugim, tu pa tam se strneta tudi v „unisono“. Organist naj pač pazi, da spremlja petje bolj „piano“, ker sicer bi preglasno spremljevanje zatopilo šibka, ženska glasova.

Nekaj pomankljivega pri tej maši je pa to, da g. skladatelj ni uglasbil tudi sekvencije „Dies irae“, katere se vendar pri peti črni maši ne sme nikdar izpustiti. Seveda poreče kdo, naj se poje pa koralno. Ali dvomim, da bi organist v tem slučaju res segel po koralu; najhitreje se bo zadovoljil s samim gradualom in tractus-om. Po mojih mislih naj bi skladatelji vselej uglasbili vse speve, ki jih zahtevajo liturgični predpisi. Zato mi malo ugajajo maše brez „Credo“, kakor jih izdajajo včasih na Nemškem; ravno tako malo „Requiem“ brez sekvencije. Ni pa ukazano, da bi se morale peti in tudi uglasbiti vse kitice sekvencije. Na vprašanje, katere kitice se morajo peti, je zbor za sv. obrede odgovoril, da one, v katerih je izražena priprošnja. Po tem takem bi se lahko izpustile kitice: 2. 3. 4. 5. 6. 7. 13. in 18. Tudi v prvi kitici ni nobene priprošnje, a vendar zaradi primerne začetka ne kaže je izpustiti. Na to bi se lahko nekoliko ozirali tudi skladatelji. Sicer pa toplo priporočamo ta opus 9., ki se naročuje pri g. skladatelju na Št. Vidski gori, pošta Slap ob Idriji. Fr. F—č.

Dopisi.

Iz Gornjega grada. Blagovoli sprejeti sedaj cenjeni „Cerk. Glasb.“ po dolgem času tudi od nas skromno poročilo o stanju našega petja. Pred vsem sem se namenil objaviti dragim čitateljem vsebino petja o božičnih praznikih.

Popevalo se je sledeče:

Na sveti večer: Ob polu 12. uri molitve, potem koralni „Te Deum“ (Modus simplex). „Tantum ergo“ št. XII. zložil Ign. Hladnik op. 26. „Introitus“ in „Communio“, koralno; „Kyrie“, „Gloria“, „Sanctus“, „Benedictus“ in „Agnus Dei“ iz maše Kempter op. 9. „Credo“ iz maše in hon. s. Caeciliae zl. Ant. Foerster, op. 15. „Graduale“ in „Offertorium“ zl. Oton Müller.

Na sveti dan pri vseh mašah božične pesmi; zložili: Ign. Hladnik, Drag. Bervar in P. Ang. Hribar. Popoludne „Tantum ergo“ iz Cecilije nova izdaja stran 171. potem pa pete „Litanijs v čast presv. Srcu Jezusovemu“, oboje zložil P. Ang. Hribar.

Na praznik sv. Štefana: „Tantum ergo“ zložil P. Ang. Hribar št. I., „Missa in hon. Ss. Rosarii B. M. V.“ zl. Ign. Hladnik op. 19. „Introitus“, „Offertorium in Communio“ koralno, „Graduale“ recitando.

Na starega leta dan ob 8. uri navadna maša s „Te Deum“ koralno (modus simplex).

Novega leta dan: „Tantum ergo“ zl. P. Ang. Hribar št. II. „Missa in hon. s. Caeciliae“ zl. Ant. Foerster op. 15. „Introitus“, „Offertorium“, „Communio“ koralno, „Graduale“ recitando.

Pri drugih tihih mašah se je pelo iz I. III. in V. zvezka „Slava Bogu“, potem pa božične spredaj omenjenih skladateljev. Tu in tam tudi iz Cecilije (I. in II. del), katera nam pri neslovesnih mašah najbolj služi.

Zbor šteje: 3 soprane, 3 alte, 1 tenor in 3 base. Vsa čast gre pred vsem tukajšnjemu vlč. g. dekanu, ki so tako vneti in se toliko trudijo za pravo liturgično petje. Več prihodnjic.

Anton Ribič, orglavec.

Žuženberg, 27. decembra. — Tu se je pelo pri veliki slovesni sv. maši o polnoči sledeče: 1. „Introitus in Communio“, koralno. (Haberl). 2. Graduale: „Tecum principium“. (Foerster). 3. Offertorium: „Laetentur coeli“. (Sicherl). 4. „Messe in D“ op. 9. (K. Kempter). 5. „Tantum ergo“. (Leban).

Na dan sv. Štefana ob 10. uri pri vel. slovesni sv. maši: 1. „Introitus in Communio“ kot zgoraj. 2. Graduale: „Sederunt principes“. (A. Foerster). 3. Offertorium: „Elegerunt Apostoli“. (J. B. Tresch op. X.) 4. „Missa Mater dolorosa“. (Jos. Gruber op. 51.).

I. Sicherl, org.

Z Brezij pri Mariji pomagaj. Tudi pri nas se je praznoval praznik sv. Cecilije. Pred sv. mašo je bil govor o sv. devici in mučnici Ceciliji, splošno kaj je cerk. petje itd., za tem je sledila slovesna sv. maša, pri kateri se je pelo sledeče: „Missa Mater dolorosa“ op. 51, od Jos. Gruber-ja, „Graduale“ A. Foerster, „Offertorium“ I. Bolé, „Introitus in Communio“ pa koralno.

Kakor znano, imamo pri nas vsako leto, kar so nastopili čč. oo. franciskani kot voditelji tega svetega kraja, predbožično devetdnevno, vsaki dan s slovesno sv. mašo. Razume se, da se mora cerkv. pevski zbor precej dobro pripravljati, ako hoče vse vloge dostojno izvršiti.

Maše so se pele ves ta čas sledeče:

„Missa in hon. s. Antonii Paduani“ zl. P. A. Hribar. „Missa in hon. s. Caeciliae“ zl. A. Foerster. „Missa in hon. B. M. Virginis“ I. Pogačnik op. 19. „Missa Mater dolorosa“ op. 51. in „Missa in hon. St. Angelorum Custodum“ op. 78. od Jos. Gruber-ja, „Missa in hon. ss. Innocentium“ zl. Joh. Christian Bischof in maša v D op. 9. zl. K. Kemper.

Gradualia so se pela Foersterjeva. Offertoria, Tresch. Introitus in Communio koralno, kakor sploh pri vsaki liturgični sv. maši.

Slovenske božičnice so se pele stare. harm. P. A. Hribar, ki še vedno najbolj vga-jajo za isti čas. I. Bolé.

Sv. Jurij ob Taboru. Na praznik sv. Cecilije se je pelo v tukajšnji župnijski cerkvi pri slovesnem sv. opraviilu ob 10. uri sledeče:

Pred pridigo pesem „sv. Cecilije“ zl. A. Foerster. „Latinska maša“ zl. Ign. Hladnik op. 46. „Tantum ergo“ zl. Božidar Drole. Graduale „Audi filia“ zl. A. Foerster. „Offertorium“ recitando, potem „Ave Maria“ z bariton- in violin-solo in z spremljavo orgel. Violino je prav lepo igral gospod učitelj Ivo Petrak. Hvala mu! „Introitus in Communio“ koralno z orglami. Kakor vsako leto, imel je tudi letos, cerkveni pevski zbor poskušnjo po predpisih za ustanovo pokojnega gospoda Jurija Klančnik.

Navzoči so bili preč. gg. Karol Hribovšek stolni dekan, in Alojz Sver iz Maribora ter domača gospoda duhovnika.

Pri skušnji pa se je pelo:

„Latinska maša“ po Riharjevih motivih, zl. Ign. Hladnik, op. 46. in pa nekateri posamezni deli iz maše, in hon. s. Francisci Ser. zl. A. Foerster op. 56., „Schutzengel-Messe“ zl. J. Schweitzer op. 27., in še nekaj slovenskih pesmic. Poskušnja se je jako dobro obnesla. Pevski zbor šteje zdaj 24 moči, in sicer: 7 sopranov, 7 altov, 6 tenorov in 4 base.

Božidar Drole, organist.

Iz Tržiča. Po dolgem molku naj poročam: Leta 1903. v adventnem času smo peli naslednje:

I. Adventno nedeljo pel je mešani zbor, ki obstoji sedaj iz 4 sopranov, 4 altov, 1 tenorov in 6 basov. „Introitus“, „Communio“, koralno, (držimo se popolnoma liturgičnih pravil, zato ne izostane noben spremenljivi spev pri slovesni peti sv. maši); „Graduale“ Universi, zl. Ant. Foerster. „Offertorium“, Ad te levavi, Carl. Aug. Leitner. „Schutzengel-Messe“ von Jos. Schweitzer, op. 27. „Credo“ pa koralno. Ostale tri nedelje in 8. decembra pel je moški zbor izobraževalnega društva sv. Jožefa, broječ 17 glasov.

Ob nedeljah pri prvi sv. maši smo peli dostojne pesmice raznih skladateljev. 8. decembra pa „Missa“, v C dur, zl. Jos. Schweitzer op. 11. „Introitus“, „Communio“ koralno, „Graduale, Benedicta es tu“, zl. P. H. Sattner. „Offertorium Ave Maria“, zl. M. Haller op. 66. „Tantum ergo“, J. C. Waldeck. Moški zbor zgoraj omenjenega društva nastopa in sodeluje tudi pri vseh slovesnih sprevedih (procesijah) namreč na cvetno nedeljo, o veliki noči (vel. soboto), na dan sv. Florijana in na praznik Sv. R. Telesa. Druge nedelje in praznike skozi celo leto poje samo zgoraj omenjeni cerkveni mešani zbor.

O božičnih praznikih pri slovesnih sv. mašah pelo se je sledeče:

Konci jutranjic „Te Deum“, zl. Fr. Schöpf op. 68.

Pri polnočnici: „Introitus“, „Communio“, koralno. „Graduale“, rec. „Offertorium“ Laetentur coeli, zl. M. Haller. „Missa in hon. s. Caeciliae“, zl. Ant. Foerster op. 15. Na sveti dan ob 10. uri „Tantum ergo“, zl. Ant. Foerster. „Introitus“, in „Communio“, koralno. „Graduale“, „Viderunt omnes“, zl. Anton Foerster. „Offertorium“ Tui sunt coeli, od

neznane skladatelja. „Missa Mater dolorosa“, zl. Jos. Gruber op. 51. Popoldne ob 3. uri slovesne večernice, (Vesperae). Pojemo koralno in tako da 1. vers poje duhovščina pri altarju in 2. pa zbor na koru itd. „Antiphonae“ koralno in sicer sam s spremljavo orgel. Na praznik sv. Štefana: „Tantum ergo“ zl. Samberger. „Introitus in Communio“, koralno. „Graduale“, zl. Rampis. „Offertorium“, zl. C. Aug. Leitner. „Missa Mater dolorosa“, zl. Jos. Gruber op. 51. Na novega leta dan: „Tantum ergo“, zl. P. Ang. Hribar. „Introitus“, „Graduale“, „Offertorium in Communio“, kakor na sv. dan „Missa de Spiritu sancto“, zl. J. Pogačnik op. 7. Na dan sv. treh kraljev: „Tantum ergo“, zl. J. Pogačnik. „Introitus in Communio“ koralno. „Graduale“, zl. Stehle. „Offertorium“, zl. dr. Fr. Witt. „Preis-Messe Salve Regina“, zl. J. G. Ed. Stehle. Popoldne ob 3. uri slovesne večernice.

Na novo smo se naučili sledeče: I. del Cecilije št. 1. 50. 64. 72. 65. 80. 88. 95. 105. 121. II. del Cecilije št. 130. 142. 158. 213. 245. „Slava Bogu“, zvezek I. št. 8. 12. 18., zvezek II. št. 1. 2. 3. 15., zvezek III. št. 8. 13. 22., zvezek IV. št. 2. 5. Sv. Križ, Misijonski zvon, zvezek V. št. 2. 21. 26. 31. Slava Jezusu, št. 24. 40. „Litanijske v čast presv. Srcu Jezusovemu“, zl. Ant. Foerster op. 73. Marijine: 3 od M. Haller-ja, 2 od Ign. Hladnika, 1 od Hrabroslav Volarič-a. Obhajilne: 1 od Jan. Laharnar-ja, 2 od Ign. Hladnik-a, 1 od M. Budna. Božične pojemo: 1 od P. H. Sattner-ja, 1 od J. Lavtižar-ja, 1 od Ign. Hladnik-a. „Detetu Jezusu“ pa od Jan. Laharnar-ja. Lamentacije in Očitanja zložil Ant. Foerster op. 5. Velikonočna zl. J. Pavčič. „Tantum ergo“, 2 od P. A. Hribar-ja, 1 od R. Burgarell-a, 1 od Samberger-ja. „Te Deum“, zl. Ign. Hladnik. „Ecce sacerdos magnus“, zl. Ant. Foerster op. 69. Graduale: Suscepimus, Timete, Viderunt omnes, zl. Ant. Foerster. Offertorium: Assumpta est Maria, Gloria et honore, De profundis clamavi, Elegerunt, zl. Carl. Aug. Leitner. „Dextera Domini“, zl. G. Ražer. „Constitues eos“, zl. Ign. Hladnik. „Beata es Virgo Maria“, zl. Aug. Willberger. „Posuisti Domine“, zl. A. Foerster. „Laetentur coeli“, zl. M. Haller. „Perfice“, zl. Schaller. „Veni sancte Spiritus“, zl. Ant. Foerster. Za moški zbor: „Graduale“, zl. P. H. Sattner. „Offertorium“, M. Haller. „Tantum ergo“, J. C. Waldeck. Slovesne latinske svete maše: „Missa in hon. s. Caeciliae“, zl. Ant. Foerster op. 15. „Missa Stabat Mater“, zl. J. Singenberger. „Missa Mater dolorosa“, zl. Jos. Gruber op. 51. „Missa“ v C. dur zl. J. Schweitzer op. 11. za moški zbor.

Znano je, da so pri nas tovarne in da večina pevcev in pevk dela in si služi vsakdanji kruh v tovarni, zato je s skušnjami nekoliko težje, pa veselje in dobra volja vse premore. Kar je posebno, je pa to, da so čast. gosp. svetnik Fr. Spendal nam vedno in povsodi naklonjeni. Pri vsaki priliki, ako je le mogoče, podajajo nam lepe nauke, pa tudi radodarni se pokažejo do cerkvenega zbora, za kar smo jim jako hvaležni. Fr. S.

Iz Hinj. — Iz našega kraja suhe Krajine še ni bilo poročila v „C. Gl.-u“; dovoljujem si toraj jaz kratko poročati o naši cerkv. glasbi.

Poje se vse po predpisih, posebno kar se tiče slovesnih sv. maš. Poje se „Introitus“, „Graduale“, „Offertorium“ in „Communio“.

Da se tako godi, za to gre čast. g. župniku Franc Zbašniku, ki niso le v srcu goreč za pravo cerkveno glasbo, marveč so že tudi marsikateri novčič žrtvovali za njo.

Maše se pojejo sledeče: „Missa Tota pulchra“, od P. Ang. Hribar, iz „C. Gl.-a“. „Missa in hon. ss. Infantis Jesu“, op. 26, Johannes Schweitzer. „Missa in hon. S. Antonii, Pad.“, zl. P. Ang. Hribar, iz „C. Gl.-a“. „Missa secunda“, zl. Franc Arnfelser. „Missa in hon. s. Caeciliae“, zl. Ant. Foerster op. 15. „Missa Tota pulchra“ zl. I. B. Molitor op. 11. „Missa in hon. S. Fidelis a Sigmaringa“, zl. I. B. Molitor op. 12. „Missa ad unam vocem cum organo“ op. 9, zl. D. Fajgelj. „Missa Brevis“, G dur zl. Karol Santner. „Introitus“ in „Communio“ se pojeta koralno z orglami iz Organum Comitans. „Graduale“ od raznih skladateljev, in iz „C. Gl.-a“. „Responsoria“ se pojó čveteroglasno brez orgel po Ant. Foerster-jevem načinu. „Tantum ergo“, koralno z orglami enoglasno. Čveteroglasno pa od Ant. Foerster-ja, P. Ang. Hribar-ja, D. Fajgelj-ja, in še od več drugih skladateljev.

Pri črnih mašah se poje enoglasni koral zl. Fr. X. Witta op. 23. „Missa pro defunctis“, zl. D. Fajgelj op. 63. iz „C. Gl.-a“ čvetero ali dvoglasno „Missa pro defunctis“, zl. Ant. Foerster, iz „C. Gl.-a“. „Missa pro defunctis“, zl. P. Ang. Hribar op. 5. „Missa pro defunctis“, zl. Franc Meglič. Pri neslovesnih mašah rabimo pesmi domačih skladateljev,

posebno dobro nam služita prvi in drugi del cerkvene pesnarice, in zvezki „Slava Bogu“ od PP. Ang. Hribar-ja in Hug. Sattner-ja. Naj še opomnim, da prav dobro nam ugaja zvezek „Slava Jezusu“.

I. B., organist.

Razne reči.

— „Motu proprio“ (lasten ukrep) glede cerkvene glasbe, ki so ga sv. oče Pij X. lastnoročno spisali v laškem jeziku ter izdali dné 22. novembra t. j. v praznik sv. Cecilije, prinaša naš list na prvem mestu. Iz tega velevažnega spisa je razvidno, da je načela, katera je Cecilijino društvo od svojega začetka sém vztrajno, à z mnogimi težavami, zagovarjalo in izvajalo, sedanjí poglavar sv. cerkve ne le odobril, marveč še poostril. To in pa dejstvo, da so se sv. oče o naporih Cec. društva jako pohvalno izrazili, nam daje za bodočnost dovolj varstva zoper napade od raznih strani, kakoršni so skozi leta in leta na „Cecilijance“ leteli.

— Uradni „Osservatore Romano“ z dné 9. januarja t. l. je prinesel od zbora za sv. obrede (S. R. C.) priobčeni dekret „Urbí et orbí“ sv. očeta Pija X. o koralnem vprašanju. Le-ta dekret natisnemo v 2. št. „C. Gl-a“.

— Podružnica Cecilijinega društva se bode ustanovila tudi v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani. Dotična pravila, vložena po veleč. g. kanoniku dr. A. Karlin-u, je vis. c. kr. deželna vlada že potrdila.

— P. Hartman pl. An der Lan v Rimu bode vodil to zimo celo vrsto velikih svojih skladb. Njegov novi oratorij „Zadnja večerja“, ki ga je od julija 1902 neprenehoma skladal, je dovršen in pride partitura v kratkem na svitlo. Po skladateljevem mnenju je ta njegova najboljša skladba. Dné 5. in 10. aprila izvajal se bode na Dunaju P. Hartmanov oratorij „Petrus“, o katerem je dr. Mantuani članom Leonove družbe temeljito predaval. Leonova družba namreč je prevzela skrb, da se vršita ta dva koncerta v veliki dvorani glashenega društva.

— Č. g. P. Uto Kornmüller, priyor benediktinskega samostana v Metten-u, dobro znan skladatelj, poročevalec, glasbeni zgodovinar in dr. odkar obstoji Cec. društvo, je dovršil dné 5. jan. 1904 svoje 80. leto. Vkljub svoji starosti je častitljivi mož še vsevsestransko delaven. Ohrani ga Bog sv. glasbi še dolgo časa čilega!

— Komur je znano stanje cerkv. glasbe na Dunaju za prejšnjih let, mora ga veseliti današnji prevrat k dobremu, in zlasti še, če se smemo ponášati z rojakom Slovencem ki deluje ondi v cerkvenem smislu z najboljšim uspehom. G. dr. Josip Čerin, kapelnik dvorne župnijske cerkve sv. Mihaela, je o Božicu (25. 26. in 27. dec. 1903) s svojim zborom izvršil tako lep program, da si lepšega ne želimo Witt, Greith, Stehle, Rob. Fuchs, Gruber, Ortwein so bili zastopani; pri vsaki maši se je koralno pel Introitus in Communio; Gradualia, Offertoria vse s pravilnim besedilom. Vsa čast g. kapelniku!

— Kako visoko da stoji orglarska trdka „Bratov Rieger v Krnovu“ (Jägerndorf v Šleziji), priča dejstvo, da bode v kratkem 1000. novi opus zapustil tovarno, da ga postavijo na Romunskem. Naročila je te orgle Carmen Sylva, kronana pésnica na romunskem prestolu. Orgle bodo baje v glashenem in stavbarskem oziru najumetnejše izdelane.

To 1. štev. novega letnika pošljemo vsem lanskim sprejemalcem „C. Gl-a“ v nadi, da ga obdrže, oziroma se na list naroče, ako se še niso. Ako bi pa kdo lista ne hotel več dobivati, naj blagovoli na zavitku tega lista prečrtati ime svojega lastnega kraja ter pripisati: „Nazaj v Ljubljano“ in ga izročiti svoji pošti.

Upravništvo „C. Gl-a“.

Današnjemu listu je pridana 1. štev. prilog.

Odgovorni urednik lista **Janez Gnjezda**. — Odgovorni urednik glash. priloge **Anton Foerster**.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska Zadrúžna tiskarna v Ljubljani.